

вул. Інститутська, 21/8
01008, м. Київ, Україна

Tel.: (+380 44) 253 2203
Fax.: (+380 44) 226 3427
E-mail: omb@ombudsman.gov.ua
http:// www.ombudsman.gov.ua

21/8, Instytutska str.
Kyiv, 01008, Ukraine

№ 1-1128/17-04

« 17 » травня 20 17 р.

**Прокурору Харківської області
Данильченко Ю.Б.**

*вул. Б. Хмельницького, 4,
м. Харків, 61050*

Шановний Юрію Борисовичу!

16.05.2017 стався конфлікт між представниками ромської громади та іншими жителями смт. Вільшани Дергачівського району Харківської області, внаслідок якого загинув чоловік, ром за походженням, та ще троє представників цієї етнічної групи отримали вогнепальні поранення.

Згідно з повідомленнями, оприлюдненими у ЗМІ¹, вказаному інциденту передувало довготривале непорозуміння між приїжджими ромами та місцевими мешканцями селища, зокрема, напередодні трагедії трапилася бійка між сином загиблого рома та селищним головою.

Також зазначено, що сторони конфлікту прийшли до селищної ради з метою врегулювання конфліктної ситуації, проте сталося чергове зіткнення, у ході якого було застосовано вогнепальну зброю та смертельно травмовано людину.

Згідно з повідомленням, оприлюдненим на офіційній сторінці Головного управління Національної поліції в Харківській області від 16.05.2017, факт події внесено до Єдиного реєстру досудових розслідувань за ч. 4 ст. 296 (хуліганство) Кримінального кодексу України та ч. 2 ст. 115 (умисне вбивство) Кримінального кодексу України².

Варто зауважити, що в зазначеному інциденті присутні ознаки, які вказують на вірогідну вмотивованість кримінально протиправних дій правопорушників національною нетерпимістю.

У зв'язку з цим, звертаю увагу, що Європейський суд з прав людини у своїх рішеннях неодноразово наголошував на позитивному обов'язку

¹ <http://www.segodnya.ua/regions/kharkov/v-policii-rasskazali-podrobnosti-smertelnoy-perestrelki-pod-harkovom--1021341.html>

² <https://hk.npu.gov.ua/uk/publish/article/258752>

правоохоронних органів держави відповідно кваліфікувати та забезпечувати ефективне розслідування з метою підтвердження або спростування наявності мотиву расової, національної або іншої нетерпимості в тих випадках, в яких є підстави, що прямо або опосередковано вказують на його наявність (рішення по справі «Міланович проти Сербії» від 14.12.2010 №44614/07). При цьому, за відсутності належного розслідування мотиву нетерпимості Суд констатував порушення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод (рішення по справам «Начова та інші проти Болгарії» від 06.07.2008 №№43577/98, 43579/98, «Стойка проти Румунії» від 04.03.2008 №42722/02, «Федорченко та Лозенко проти України» від 20.09.2012 №387/03).

Водночас, слід зауважити, що ч. 3 ст. 67 Кримінального кодексу України (далі КК України) передбачено, що при призначенні покарання обставиною, яка його обтяжує, є вчинення злочину на ґрунті расової, національної чи релігійної ворожнечі та розбрат, що означає, що будь-який злочин, склад якого визначений в особливій частині КК України, може розглядатися як вчинений на ґрунті нетерпимості, а відтак – заслуговувати на більш суворе покарання.

Крім того, статтею 161 КК України передбачена кримінальна відповідальність за умисні дії, спрямовані на розпалювання національної, расової чи релігійної ворожнечі та ненависті, на приниження національної честі та гідності, або образу почуттів громадян у зв'язку з їхніми релігійними переконаннями, а також пряме чи непряме обмеження прав або встановлення прямих чи непрямих привілеїв громадян за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, інвалідності, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками. Кваліфікований склад даного злочину утворюють ті самі дії, поєднані з насильством, обманом чи погрозами (частина 2 статті 161 КК України).

З огляду на викладене, враховуючи те, що відповідно до пункту 3 статті 121 Конституції України та статті 36 Кримінального процесуального кодексу України нагляд за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство, покладено на органи прокуратури України, керуючись статтями 13, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», статтею 10 Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні», прошу вжити передбачених законом заходів, спрямованих на об'єктивне, повне та неупереджене дослідження всіх обставин для встановлення мотиву національної нетерпимості в діях правопорушників.

Про вжиті заходи прошу повідомити у строк до 22.05.2017.

З повагою

В.В. Лутковська